

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การแก้ไขข้อบกพร่องของคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ได้ดำเนินการไปโดยไม่ได้รับฟังคู่กรณีก่อนออกคำสั่ง

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือที่ ดช ๐๐๓๙.๔/๖๒๕ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือปัญหาข้อมูลกฎหมายและการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ สรุปความได้ว่า

(๑) ตำรวจภูธร ภาค ๖ ได้มีคำสั่งที่ ๔๓๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการกรณีพันตำรวจโทโกศล วงศ์ประมวลผล ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีนางมลัยหรือมาลัย กิมเวด หรือแมขุนทด ถูกคนร้ายยิงเสียชีวิต และพันตำรวจโทโกศลฯ ให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอศรีเทพ ซึ่งเป็นผู้รับคำร้องทุกข์ส่งมอบสำนวนคดีให้แก่ตนและดำเนินการสอบสวนด้วยตนเอง โดยมีพฤติการณ์อันเชื่อได้ว่าเป็นการช่วยเหลือนายตำรวจ ชื่นเกษ ผู้กระทำความผิดไม่ให้อำนาจรับโทษตามกฎหมาย

(๒) ในการดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ได้มีบันทึกแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๗ ให้แก่พันตำรวจโทโกศลฯ ตามข้อ ๑๕ ของ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา โดยพันตำรวจโทโกศลฯทราบบันทึกดังกล่าวเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และในวันเดียวกันพันตำรวจโทโกศลฯ ได้มีบันทึกถึงคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแจ้งว่าตนได้รับบันทึกดังกล่าวแล้วแต่เนื่องจากคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยสรุปพยานหลักฐานไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๕ ของ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) เพราะเพียงแต่ระบุชื่อพยานโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา จึงขอให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยดำเนินการให้ถูกต้องเพื่อตนจะได้มีหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อไป ต่อมาคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้มีบันทึกลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแจ้งให้พันตำรวจโทโกศลฯ ทราบอีกครั้งเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ซึ่งพันตำรวจโทโกศลฯ ได้มีบันทึกลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ถึงคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแจ้งว่าการสรุปพยานหลักฐานดังกล่าวไม่ครบถ้วนเนื่องจากยังไม่อาจทราบว่าตนให้การช่วยเหลือผู้ต้องหาคนใดกระทำความผิดฐานใด จึงขอให้สรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมใหม่และขอเวลาในการชี้แจงข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมใหม่ คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยพิจารณาเห็นว่าได้ทำการสรุปพยานแล้วสองครั้ง จึงไม่สรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่พันตำรวจโทโกศลฯร้องขอ และได้สรุปผลการสอบสวนเสนอผู้

บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๖ ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาตามรายการสอบสวน ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

(๓) ตำรวจภูธร ภาค ๖ ได้มีคำสั่งที่ ๓๑๖/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ลงโทษไล่พ้นตำรวจโทโกคินา ออกจากราชการฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ซึ่งพ้นตำรวจโทโกคินา ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๗ อุตธรณ์คำสั่งดังกล่าว

(๔) คณะอนุกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการอุทธรณ์ ทำการแทน คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๘ พิจารณาเห็นว่า การสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้ทำการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว. ๓ ให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ๒ ครั้ง เป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องตามข้อ ๑๕ วรรคหนึ่งและวรรคสองของ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) แต่ไม่มีการสอบปากคำผู้อุทธรณ์เนื่องจากผู้อุทธรณ์ขอให้สรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมใหม่ก่อนให้การ ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อ ๑๕ วรรคสามและวรรคสี่ ของกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว จึงได้มีมติให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๖ แจ้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องในการสอบสวน โดยให้เรียกผู้อุทธรณ์มาให้การและนำพยานหลักฐานมาหักล้างแก้ข้อกล่าวหา ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้มีหนังสือที่ พช. ๐๔๒๙/๑๔๕๒ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๘ แจ้งให้พ้นตำรวจโทโกคินา ไปพบเพื่อให้การแก้ข้อกล่าวหาและนำพยานหลักฐานมานำสืบหักล้างแก้ข้อกล่าวหา แต่พ้นตำรวจโทโกคินา ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๘ ถึงประธานคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยสรุปความว่าคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยไม่ดำเนินการสรุปสำนวนการสอบสวนตามที่ตนร้องขอ และรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาว่าตนไม่ยื่นคำชี้แจงอันมีลักษณะเป็นการประวิงเวลาให้ล่าช้าออกไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยปฏิบัติตามระเบียบบ้างไม่ปฏิบัติตามบ้าง จึงขอปฏิเสธไม่ไปพบคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหารือว่า

๑. การแก้ไขข้อบกพร่องของคำสั่งลงโทษไล่พ้นตำรวจโทโกคินา ออกจากราชการครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่มาตรา ๔๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดแล้วหรือไม่

๒. คำสั่งลงโทษดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่สมบูรณ์แล้วหรือไม่ หากไม่สมบูรณ์จะต้องดำเนินการแก้ไขอย่างไร

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้วเห็นว่ามีประเด็นที่ต้องพิจารณาคือ คำสั่งตำรวจภูธร ภาค ๖ ที่ ๓๑๖/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ลงโทษไล่พ้นตำรวจโทโกคินา วงศ์ประมวลผล ออกจากราชการ เป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และหากคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่คณะกรรมการ

สอบสวนทางวินัยได้มีหนังสือที่ พศ. ๐๔๒๙/๑๔๕๒ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๘ แจ้งให้พันตำรวจโทโกคินา ไปพบเพื่อให้การแก้ข้อกล่าวหาและนำพยานหลักฐานมานำสืบหักล้างแก้ข้อกล่าวหา เป็นการเยียวยาให้คำสั่งดังกล่าวสมบูรณ์หรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีความเห็นว่า ในการดำเนินการสอบสวนทางวินัยนั้น เมื่อได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและประธานกรรมการฯ ได้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อวางแนวทางสอบสวนตามข้อ ๖ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา แล้ว คณะกรรมการสอบสวนต้องเรียกผู้ถูกกล่าวหามาเพื่อชี้แจงข้อกล่าวหาและแจ้งสิทธิต่าง ๆ โดยทำเป็นบันทึกตามแบบ สว.๒ ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๔ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ คณะกรรมการสอบสวนจะทำการสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีหรือไม่ทำการสอบสวนต่อไปก็ได้ แต่ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามิได้ให้อภัยการรับสารภาพ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนตามขั้นตอนในข้อ ๑๕ ต่อไป ซึ่งข้อ ๑๕^๑ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

^๑ ข้อ ๑๕ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๑๔ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาว่าพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใดตามมาตราใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๕ หรือไม่ อย่างไร แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาโดยระบุข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใดตามมาตราใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๕ อย่างไร และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบโดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้

การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ ท้ายกฎ ก.พ. นี้ โดยทำเป็นสองฉบับ เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับและให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงภายในเวลาอันสมควร แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้อภัยคำเพิ่มเติมรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาให้อภัยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว

การนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเอง หรือจะอ้างพยานหลักฐานแล้วขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๓๐ และข้อ ๓๐ ต่อไป

(๑) เมื่อดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาแล้วและผู้ถูกกล่าวหาได้ให้การปฏิเสธ คณะกรรมการสอบสวนจะต้องประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยหรือไม่

(๒) คณะกรรมการสอบสวนจะต้องเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา โดยระบุข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใดมาตราใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบ (แบบ สว.๓) โดยจัดทำเป็นสองฉบับ ฉบับหนึ่งมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาและให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

(๓) เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการสอบสวนจะต้องสอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ หากผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะชี้แจงเป็นหนังสือให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงภายในเวลาอันสมควรแต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำเพิ่มเติมและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

(๔) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพบคณะกรรมการสอบสวนแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบ หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึกตามแบบ สว.๓ ไปให้ผู้ถูกกล่าวหา พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง นัดมาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาและให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบและส่งกลับคืนมาในกรณีเมื่อพ้นสิบห้าวันนับแต่การดำเนินการดังกล่าว หากไม่ได้รับแบบ สว. ๓ คืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้วและไม่ประสงค์จะแก้ข้อกล่าวหา

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาแล้วแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบ หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๓ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงนัดมาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาการแจ้งในกรณีนี้ ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าวแม้จะไม่ได้รับแบบ สว. ๓ คืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้วและไม่ประสงค์จะแก้ข้อกล่าวหาในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจะสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑ ต่อไป แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาขอให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือขอให้นำสืบแก้ข้อกล่าวหาก่อนที่คณะกรรมการสอบสวนจะเสนอสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๓๑ โดยมีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ

จากข้อเท็จจริงตามข้อหาหรือนั้น สามารถสรุปขั้นตอนที่คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการแล้วดังนี้

(๑) คณะกรรมการสอบสวนได้มีบันทึกตามแบบ สว. ๒ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๖ เพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้พันตำรวจโทโกคินฯ ทราบ ตามข้อ ๑๔ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)ฯ แล้ว ซึ่งพันตำรวจโทโกคินฯ ทราบข้อกล่าวหาและได้รับบันทึกเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๖ และให้การปฏิเสธข้อกล่าวหาดังกล่าว คณะกรรมการสอบสวนจึงดำเนินการสอบสวนต่อไปตามข้อ ๑๕ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)ฯ

(๒) คณะกรรมการสอบสวนได้มีบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว. ๓ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๗ ให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาโดยพันตำรวจโทโกคินฯ ได้ทราบและลงนามรับบันทึกดังกล่าวไว้เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ซึ่งต่อมาพันตำรวจโทโกคินฯ ได้มีบันทึกลงวันที่เดียวกันถึงคณะกรรมการสอบสวนว่าการสรุปพยานหลักฐานดังกล่าวไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๕ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)ฯ เพราะระบุชื่อพยานโดยไม่ได้ระบุการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหาและขอให้สรุปพยานหลักฐานให้ทราบอีกครั้ง

(๓) คณะกรรมการสอบสวนจึงได้มีบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว. ๓ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบอีกครั้ง โดยพันตำรวจโทโกคินฯ ได้ทราบและลงนามรับบันทึกดังกล่าวไว้โดยมิได้ลงวันที่ พร้อมทั้งมีบันทึกลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ถึงคณะกรรมการสอบสวนแจ้งว่าการสรุปพยานหลักฐานดังกล่าวยังไม่ครบถ้วนเนื่องจากยังไม่อาจทราบว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การช่วยเหลือผู้ต้องหาคนใด กระทำความผิดฐานใด จึงขอให้สรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมใหม่และขอเวลาชี้แจงข้อกล่าวหาที่กำหนดสืบหาวินัยนับแต่วันที่ได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมใหม่

(๔) คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าได้ดำเนินการสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาถึงสองครั้ง จึงไม่สรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ และสรุปสำนวนการสอบสวนเสนอผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๖ เพื่อพิจารณาตามรายงานการสอบสวนลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

(๕) ตำรวจภูธร ภาค ๖ ได้มีคำสั่งที่ ๓๑๖/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ลงโทษไล่พันตำรวจโทโกคินฯ ออกจากราชการฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ซึ่งพันตำรวจโทโกคินฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๗ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

พิจารณาจากข้อเท็จจริงแล้วจะเห็นว่า คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการตามข้อ ๑๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)ฯ โดยมีบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว. ๒ และแบบ สว. ๓ แล้ว ซึ่งพันตำรวจโทโกคินฯ ได้ทราบและรับบันทึกดังกล่าวถึงสองครั้งด้วยกัน แต่ยังขอให้สรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมใหม่ซึ่งหากคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าจะไม่สรุปพยานหลักฐาน

เพิ่มเติมตามที่พันตำรวจโทโกคินา ร้องขอคณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งความเห็นดังกล่าวและให้โอกาสพันตำรวจโทโกคินา ที่จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือภายในระยะเวลาอันสมควรหรือให้โอกาสที่จะให้ถ้อยคำเพิ่มเติมรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๑๕ วรรคสาม ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) แต่คณะกรรมการสอบสวนกลับสรุปผลการสอบสวนเสนอผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๖ เพื่อให้มีคำสั่งลงโทษไล่พันตำรวจโทโกคินา ออกจากราชการ โดยมิได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาในการที่จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือและให้ถ้อยคำเพิ่มเติมเพื่อแก้ข้อกล่าวหาเสียก่อน ดังนั้น คำสั่งของตำรวจภูธร ภาค ๖ ที่ ๓๑๖/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ลงโทษไล่พันตำรวจโทโกคินา วงศ์ประมวลผล ออกจากราชการจึงถือได้ว่าเป็นคำสั่งที่มีฐานจากการดำเนินการสอบสวนที่ไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๑๕ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)។

การที่คณะกรรมการสอบสวนไม่ได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาในการที่จะให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๑๕ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ๑ นั้น คณะกรรมการผู้มีส่วนพิจารณาอุทธรณ์สามารถสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องได้ตามข้อ ๓๖^๒ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ๑ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนได้มีหนังสือที่ พช.๐๔๒๙/๑๔๕๒ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๘ แจ้งให้พันตำรวจโทโกคินา ไปพบเพื่อให้การแก้ข้อกล่าวหาและนำพยานหลักฐานมานำสืบหักล้างข้อกล่าวหาตามมติของคณะอนุกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับการอุทธรณ์แล้ว การที่พันตำรวจโทโกคินา ปฏิเสธไม่ไปพบคณะกรรมการสอบสวนเพื่อชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ถือได้ว่าพันตำรวจโทโกคินา ได้ทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้วและไม่ประสงค์จะแก้ข้อกล่าวหาจึงเป็นกรณีที่ได้มีการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องของคำสั่งลงโทษโดยจัดให้มีการรับฟังและให้โอกาสคู่กรณีได้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนอันเป็นการดำเนินการตามที่มาตรา ๓๐^๓ ประกอบกับมาตรา ๔๑ (๓)^๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้บัญญัติไว้ ดังนั้น คำสั่งลงโทษดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย

^๒ ข้อ ๓๖ ในกรณีที่ปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา หรือไม่ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่มีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง หรือนัดมาให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๑๕ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๙ วรรคสาม มาตรา ๑๑๕ หรือ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็วและต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงให้ถ้อยคำ และนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ ด้วย

^๓ มาตรา ๓๐ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

๑๗๑

๑๗๑

^๔ มาตรา ๔๑ คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ไม่เป็นเหตุให้คำสั่งทางปกครองนั้นไม่สมบูรณ์

(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

(๑) การออกคำสั่งทางปกครองโดยยังไม่มีผู้ยื่นคำขอในกรณีที่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการเอง ไม่ได้นอกจากจะมียื่นคำขอ ถ้าต่อมาในภายหลังได้มีการยื่นคำขอเช่นนั้นแล้ว

(๒) คำสั่งทางปกครองที่ต้องจัดให้มีเหตุผลตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ถ้าได้มีการจัดให้มีเหตุผลดังกล่าวในภายหลัง

(๓) การรับฟังคู่กรณีที่ต้องกระทำได้ดำเนินการมาโดยไม่สมบูรณ์ ถ้าได้มีการรับฟังให้สมบูรณ์ในภายหลัง

(๔) คำสั่งทางปกครองที่ต้องให้เจ้าหน้าที่อื่นให้ความเห็นชอบก่อน ถ้าเจ้าหน้าที่นั้นได้ให้ความเห็นชอบในภายหลัง

เมื่อมีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แล้ว และเจ้าหน้าที่ผู้มีคำสั่งทางปกครองประสงค์ให้ผลเป็นไปตามคำสั่งเดิม ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นบันทึกข้อเท็จจริงและความประสงค์ของตนไว้ในหรือแนบไว้กับคำสั่งเดิม และต้องมีหนังสือแจ้งความประสงค์ของตนให้คู่กรณีทราบด้วย

กรณีตาม (๒) (๓) และ (๔) จะต้องกระทำก่อนสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ตามส่วนที่ ๕ ของหมวดนี้ หรือตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้น หรือถ้าเป็นกรณีที่ไม่ต้องมีการอุทธรณ์ดังกล่าวก็ต้องก่อนมีการนำคำสั่งทางปกครองไปสู่การพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองนั้น